



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

לפני כבוד השופט איריס אילוטוביץ סגל

המבקשים

1. אהרן בנימין מינצברג
 2. רבקה מינצברג
 3. יצחק מאיר סויסה
 4. רויטל סויסה
- ע"י ב"כ עו"ד צבי מצקין

נגד

המשיבה

אשדר חברה לבניה בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד רונן קצף, עו"ד דוד טויטו ואח'
ממשרד פירון ושות', עורכי דין

פסק דין

לפניי בקשה לאישור הסדר פשרה שהוגשה על פי הוראת סעיף 18 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: **החוק**), וזאת בטרם אושרה בקשת האישור להגשת תובענה ייצוגית, שהגישו המבקשים על פי החוק (להלן: **בקשת האישור**).

בקשת האישור הוגשה על יסוד טענת המבקשים כי המשיבה, נקטה במנגנון הצמדה פסול בחוזי המכר האחידים שלה. על פי אותו מנגנון, תשלומים שונים הוצמדו למדד תשומות הבנייה שמפורסם לאחר המועד שנקבע לביצוע התשלום בפועל (להלן: **המדד**). לטענת המבקשים, מנגנון זה מהווה תנאי מקפח בחוזה אחיד ועשיית עושר ולא במשפט על חשבון חברי הקבוצה.

בקשת האישור ותמצית טענות הצדדים

1. ביום 9.9.2021 הגישו המבקשים בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד אשדר חברה לבניה בע"מ – חברה העוסקת בייזום, בניה ושיווק של דירות מגורים (להלן: **המשיבה**).
 2. המבקשים רכשו מהמשיבה דירות מגורים ולשם כך חתמו הצדדים על חוזי מכר.
 3. בבקשת האישור טענו המבקשים, בין היתר, כי סעיף הצמדת תשלומי התמורה בחוזי המכר של המשיבה נוסח באופן מקפח. באותו סעיף נקבע, כי תשלומים שישולמו על ידי רוכשי הדירות במחצית הראשונה של החודש יוצמדו למדד שיפורסם לאחר התשלום בפועל.
- לשיטת המבקשים, תנאי זה הוא תנאי מקפח בחוזה אחיד בהתאם לסעיפים 2-3 לחוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982. משכך, יש להורות על ביטול סעיף זה, לקבוע את אופן חישוב ההצמדה הראוי ולהורות למשיבה להשיב לחברי הקבוצה את הסכומים שגבתה מהם ביתר.



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

כמו כן, טענו המבקשים כי יש להורות על ביטול הסעיף גם על פי הוראות סעיפים 12, 14, 15, 17, 18, 30 ו-39 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973.

יתרה מזו, לטענת המבקשים התנהלות המשיבה באופן עריכת חוזי המכר עולה כדי ביצוע הפרות הדין והעוולות הבאות: עשיית עושר שלא כדין על פי סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1970; רשלנות על פי סעיף 35 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]; הטעיה צרכנית על פי סעיף 2(א) לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981.

הגדרת הקבוצה – בבקשת האישור הוגדרה הקבוצה שבשמה הוגשה הבקשה כדלקמן (סעיף 97 לבקשת האישור):

"כל מי שרכש נכס מהמשיבה (ביחד ולחוד) ולפחות אחד מתשלומי התמורה עבור הנכס הוצמד למדד שטרם מורסם בעת התשלום שביצע בפועל."

4. ביום 27.4.2022 הגישה המשיבה את תשובתה לבקשת האישור (להלן: **תשובת המשיבה**). המשיבה טענה, בין היתר, כי חוזה המכר שנחתם בינה לבין רוכשי הדירות אינו מהווה חוזה אחיד, וכי סעיף ההצמדה – המהווה חלק מהתמורה הכספית – הוחרג במפורש מתחולת חוק החוזים האחידים. בנוסף, נטען כי סעיף ההצמדה אינו מהווה תנאי מקפח, שכן מטרתו היא שמירת הערך הריאלי של התמורה החוזית. עוד טענה המשיבה כי מרבית מועדי התשלום ממילא נקבעו לאחר ה-15 לחודש, ובאופן שהמדד ידוע במועד ביצוע התשלום. המשיבה אף דחתה את יתר טענות המבקשים בנוגע לעשיית עושר ולא במשפט, הטעיה ורשלנות.

5. ביום 2.10.2022 הגישו המבקשים תגובתם לתשובת המשיבה.

6. ביום 31.10.2022 התקיים קדם משפט שבסופו הורה בית המשפט ליועצת המשפטית לממשלה להגיש עמדתה נוכח טענת המבקשים לתנאי מקפח בחוזה אחיד.

7. ביום 27.2.2023 הוגשה "הודעה מטעם המדינה" שלפיה אין מקום למסור עמדה בהליך שבנדון.

8. ביום 17.5.2023 התקיים קדם משפט נוסף שבסופו נקבע התיק להוכחות, אלא שביום 25.6.2024 נותב התיק לטיפול והוצע לצדדים לפנות להליך גישור.

9. טרם החל שלב ההוכחות, הצדדים הסכימו להצעת גישור התנהל לפני המגשרת עו"ד חגית בלייברג (להלן: **המגשרת**).



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

10. הליך הגישור נשא פרי וביום 11.8.2025 הוגשה הבקשה לאישור הסדר הפשרה שלפניי (להלן: **הבקשה לאישור הסדר פשרה או הסדר הפשרה**). ועתה הגיעה העת להכריע בבקשה.

הבקשה לאישור הסדר פשרה

11. הצדדים טענו כי הסדר הפשרה הוא פרי משא ומתן ממושך ואינטנסיבי שנוהל במסגרת הליך גישור, וכי זה הבשיל לאחר בחינה עניינית של סיכויי וסיכוני ההליך. לשיטתם, הסדר הפשרה מהווה חלופה ראויה, הוגנת וסבירה להמשך ניהול ההליך, בשים לב לעניינם של חברי הקבוצה ולשלב הדיוני שבו מצוי התיק. עוד נטען כי אישור ההסדר צפוי לייתר התדיינות משפטית מורכבת וממושכת, לחסוך הוצאות ניכרות לצדדים ולהביא לחיסכון משמעותי בזמן שיפוטי, זאת במיוחד לנוכח העובדה כי טרם התקיימו דיוני הוכחות וטרם ניתנה הכרעה בבקשת האישור.

12. **הגדרת הקבוצה** – הוסכם על הצדדים כי הסדר הפשרה יחול על הקבוצה כפי שהוגדרה בבקשת האישור ובשים לב למגבלת תקופת ההתיישנות – היינו, **שבע שנים לפני מועד הגשת בקשת האישור**:

"כל מי שרכש נכס מהמשיבה (ביחד ולחוד) ולפחות אחד מתשלומי התמורה עבור הנכס הוצמד למדד שטרם פורסם בעת התשלום שביצע בפועל."

13. לאחר שהמשיבה ביצעה בדיקה בנוגע להפרשים שבין הסכומים שגבתה בפועל מחברי הקבוצה לבין הסכומים שהייתה גובה אילו הייתה מצמידה את התשלומים למדד הידוע ביום התשלום בכל אחד מהתשלומים, הגיעו הצדדים להסדר פשרה זה, וזאת מבלי שאף אחד מהצדדים יודה בטענות שהועלו כלפיו.

14. **מעשה בית דין והתחייבויות המשיבה** – הצדדים הסכימו כי קיום התחייבויות המשיבה על פי המתווה יהווה סעד מלא וסופי ומעשה בית דין, ביחס לכל הטענות והתביעות של המבקשים וחברי הקבוצה כהגדרתה לעיל הקשורות בבקשת האישור.

להלן פירוט התחייבויות המשיבה:

פיצוי בגין העבר – המשיבה תשיב לכל אחד מחברי הקבוצה 51% מההפרש שקיים בין כל סכום ששולם בפועל על ידי חבר הקבוצה למשיבה, לבין הסכום שעמד לתשלום כאשר הוא מוצמד ל"מדד הידוע" במועד התשלום (ולא למדד שאליו הוצמד התשלום בפועל).

סכום הפיצוי הכולל בגין העבר – המשיבה תשיב לחברי הקבוצה סכום כולל של 2,035,372 ש"ח כולל מע"מ. סכום זה מהווה 51% מסך גביית היתר לכאורה המוערכת בסך 3,990,925 ש"ח כולל מע"מ.



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

מנגנון הפיצוי – ההחזרים יבוצעו ישירות לכל אחד מחברי הקבוצה הזכאים, לפיה הסכום הפרטני המגיע לו, בתוך 30 ימים ממועד אישור הסדר הפשרה על ידי בית המשפט, ובאופן לפי אחת מהדרכים הבאות:

- א. **לחברי קבוצה עם "חשבון פרויקט פתוח"**: ההחזר יבוצע ישירות לחשבון הלקוח בפרויקט בדרך של קיזוז;
- ב. **לחברי קבוצה ללא חשבון פתוח, אך עם פרטי חשבון בנק בידי המשיבה**: סכום הזיכוי ישולם באמצעות העברה בנקאית ישירות לחשבון הבנק של חבר הקבוצה;
- ג. **לחברי קבוצה ללא חשבון פתוח וללא פרטי חשבון בנק בידי המשיבה**: המשיבה תשלח הודעות (SMS או דוא"ל) בתוך 30 ימים ממועד האישור, בהן תודיע על הזכאות ותבקש את פרטי חשבון הבנק. אם הפרטים לא יועברו בתוך 60 יום, הכספים יועברו לקרן לניהול ולחלוקת כספים בהתאם לסעיף 27א לחוק (להלן: **הקרן**). התשלום ללקוחות אלו יבוצע בתוך 30 ימים מהמועד שבו יתקבלו אצל המשיבה פרטי חשבון הבנק;
- ד. **סכומים נמוכים מ-50 ₪ ללא חשבון פתוח**: סכום החזר נמוך מ-50 ש"ח (כולל מע"מ) עבור לקוח ללא חשבון פתוח, יועבר ישירות לקרן ללא חובת המשיבה להעבירו ללקוח וללא צורך לשלוח הודעות;
- ה. תשלום שלא ישולם במועד שנקבע יישא הפרשי הצמדה כדין;
- ו. המשיבה מתחייבת להשלים את ביצוע הסדר הפשרה (העברת מלוא התשלומים) בתוך שלושה חודשים ממועד אישורו, ותגיש הודעה סופית לבית המשפט על ביצוע מלא;
- ז. ככל שיוותרו כספים שלא חולקו לחברי הקבוצה (לא נדרשו על ידי לקוחות ספציפיים) בתום שלושה חודשים מאישור הסדר הפשרה, המשיבה תעביר אותם לקרן לניהול ולחלוקת כספים שנפסקו כסעד (ללא מע"מ).

הסדרה עתידית – המשיבה מצהירה כי בהסכמי מכר הנחתמים כיום או כאלה שנחתמו בעבר וטרם בוצעו מלוא התשלומים לפיהם, היא מצמידה את כל התשלומים למדד סימטרי (מדד ידוע ביום התשלום) ופועלת בהתאם לחוק המכר (דירות), התשל"ג-1973 (להלן: **חוק המכר**) ולמנגנון ההצמדה העדכני שנקבע בו.

15. **אשר לסוגיית מינוי בודק** – הצדדים טענו כי בנסיבות העניין יש לפטור אותם ממינויו של בודק, וזאת ממספר טעמים: מינוי בודק יכביד לשווא על הליך אישור הפשרה ויעמיס הוצאות נוספות ומיותרות, שעלויות אף לסכל את הפשרה; הנתונים לגבי סכומי הגבייה הוצגו לבא כוח



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

המבקשים כשהם נתמכים בתצהיר; מדובר בהסדר פשרה פשוט שתנאיו ברורים ואינם מעוררים שאלות שבמומחיות אלא בחינה והערכה של סיכויים וסיכונים.

16. **אשר לגמול ולשכר טרחה** – הצדדים המליצו לבית המשפט לקבוע גמול למבקשים ושכר טרחה לבא כוחם, בנוסף לסכום ההשבה הכולל לחברי הקבוצה, באופן הבא:

גמול למבקשים: 3% מסכום ההחזר הכולל לחברי הקבוצה – היינו, 61,061 ₪ (בתוספת מע"מ) שישולמו לכל המבקשים יחד; הגמול יחולק באופן שווה בין שני זוגות המבקשים (משפחת מינצברג ומשפחת סויסה); גמול זה מתווסף לסכום ההשבה שהמבקשים זכאים לקבל כחברי קבוצה, והוא כולל כל מס שעשוי לחול עליו אשר תשלומו יחול על המבקשים; התשלום יבוצע כנגד המצאת חשבונית בגין עסקת אקראי מטעם המבקשים לידי המשיבה;

שכר טרחת באי כוח המבקשים: 20% מסכום ההחזר הכולל לחברי הקבוצה – היינו 407,074 ₪ (בתוספת מע"מ). סכומים אלה ישולמו כנגד מסירת חשבונית מס כדין על שם המשיבה. שכר הטרחה יחולק שווה בשווה בין עו"ד צביקה מצקין ועו"ד אלרן שפירא בר-אור;

החזר הוצאות: הצדדים הסכימו כי המשיבה תשפה את המבקשים בגין החלק הראשון של אגרת בית המשפט בסך 5,544 ₪, וכן בגין עלות חוות דעת מומחה בסך 10,000 ₪ (בתוספת מע"מ) כנגד קבלת חשבוניות מס כדין;

אופן התשלום: הוסכם על הצדדים כי מלוא הגמול למבקשים, החזר ההוצאות ו-75% משכר הטרחה לבאי כוחם ישולמו בתוך 30 ימים ממועד אישור הסדר הפשרה. יתרת תשלום שכר הטרחה (25%) תשולם במועד שבו נקבע שעל המשיבה להגיש את ההודעה הסופית על ביצוע ההסדר (כלומר, בתוך שלושה חודשים מאישור הסדר הפשרה);

נימוקי הצדדים להמלצתם: הצדדים סבורים כי המלצתם סבירה והוגנת מכיוון שבקשת האישור שהוגשה על ידם הביאה לתוצאה מיטבית ולפיצוי כספי משמעותי לחברי הקבוצה; ההמלצה מגלמת את ההוצאות שנלו לניהול ההליך ואת הסיכון שנטלו המבקשים ובא כוחם; מדובר בסוגיה מורכבת מבחינה משפטית וכלכלית אשר דרשה מקצועיות ומומחיות; גמול ושכר טרחה ראויים יעודדו הגשת תובענות ייצוגיות מוצדקות בעלות תועלת ציבורית גבוהה; התנהלותם הראויה של המבקשים ובא כוחם הביאו להשבה כספית משמעותית; נכוונתם להגיע להסדר פשרה חסכה זמן שיפוטי יקר ועלויות התדיינות; שכר הטרחה גובש בהמלצת המגשרת והוא נמוך מאמות המידה שנקבעו בפסיקת בית המשפט העליון.

17. **אשר לאגרת בית המשפט** – כאמור, הוסכם על שיפוי המבקשים על ידי המשיבה בגין חלקה הראשון של אגרת בית המשפט וזאת לפי תקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז–2007 (להלן: **תקנות**



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

האגרות). בנוסף, ביקשה המשיבה לפטור אותה מתשלום החלק השני של האגרה, לנוכח הגעתם להסדר פשרה בשלב מוקדם של ההליך.

עמדת הגורמים המקצועיים – היועצת המשפטית לממשלה

18. ביום 1.1.2026 הוגשה התייחסות הגורמים המקצועיים במדינה ביחס להסדר הפשרה (להלן: **עמדת הגורמים המקצועיים**), שבה ביקשו להעיר מספר הערות:

אשר לשיעור השבה – לטענת הגורמים המקצועיים במקרים דומים אחרים נקבעו שיעורי השבה גבוהים יותר מ-51% כפי שהוסכם על ידי הצדדים בהסדר הפשרה (במקרים דומים נפסקו 60%-70%). משכך ביקשו הגורמים המקצועיים לשקול שיעור השבה גבוה יותר תוך הותרת הסוגיה לשיקול דעתו של בית המשפט;

אשר לאיתור חברי הקבוצה – הגורמים המקצועיים מדגישים את החשיבות במיצוי כלל אמצעי הקשר שבידי המשיבה לאיתור חברי קבוצה שאין להם חשבון פתוח, כדי להגדיל את החשיפה להסדר הפשרה ולאפשר מימוש זכויות אפקטיבי. הוצע שהודעה למסירת פרטי חשבון בנק תישלח בכל אמצעי הקשר הזמינים למשיבה, ולא תוגבל להודעות SMS או דוא"ל בלבד;

מועד תשלום שכר הטרחה – הגורמים המקצועיים סבורים כי שכר הטרחה צריך להיות משולם באופן הדרגתי, וכפוף לביצוע הסדר הפשרה בפועל, זאת במטרה לתמרץ את בא כוח המבקשים לפעול לביצוע מלא ומיטבי של ההסדר לטובת חברי הקבוצה, וכדי למנוע את "בעיית הנציג". משכך, מתנגדים הם להעברת החלק הארי של שכר הטרחה (75%) בתוך 30 יום, ומציעים לעכב חלק משמעותי יותר משכר הטרחה עד לקבלת אישור בית המשפט כי הסדר הפשרה יושם במלואו;

הבקשה לפטור מתשלום חלקה השני של האגרה – הגורמים המקצועיים התנגדו לבקשה וטענו כי דינה להידחות. בתקנות האגרות נקבעה אסדרה ספציפית במקרה של הסדר פשרה, ומחוקק המשנה לא מצא כי עצם ההגעה לפשרה מצדיקה פטור מתשלום חלקה השני של האגרה. נטען כי שיקולים כדוגמת אלה שנטענו על ידי הצדדים, כבר הובאו למעשה בחשבון וגולמו בקביעתו הערכית של מחוקק המשנה, המתבטא בהסדר הייחודי המצוי בתקנה 7א(א)(3) לתקנות האגרות. לפיכך, התחשבות בנימוקי פשרה כלליים פעם נוספת בשלב הנוכחי, ללא טעמים מיוחדים שיירשמו, מביאה להפרת האיזון שראה מחוקק המשנה לקבוע. על בית המשפט להקפיד הקפדה יתרה כי במסגרת "טעמים מיוחדים שיירשמו" על פי תקנה 7א(א)(3) לתקנות האגרות, יכללו טעמים כבדי משקל, המהווים חריג של ממש לכלל הקובע כי על המשיבה לשאת בתשלום חלקה השני של האגרה בנסיבות השגתו של הסדר פשרה בתובענה ייצוגית. אם לא יהיה כך, נמצא את החריג הופך לכלל. תכלית התקנות לא תקוים והקופה הציבורית תמצא חסרה ללא הצדקה. בבקשה דן אין בנמצא "טעם



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

מיוחד" כנדרש, שכן הליכים רבים של בקשות לאישור תובענות ייצוגיות מסתיימים בדרך של גיבוש הסדר פשרה בשלב מקדמי של ההליך, ואין די בכך כדי להצדיק מתן פטור מתשלום אגרה. משכך, יש להורות על דחיית הבקשה לפטור מתשלום חלקה השני של האגרה.

תגובות הצדדים לעמדת הגורמים המקצועיים

19. ביום 9.12.2025 הוגשו תגובות הצדדים לעמדת הגורמים המקצועיים. הצדדים הדגישו כי הגורמים המקצועיים לא התנגדו לאישור הסדר הפשרה, וכל שביקשו הוא להעיר מספר הערות בעניינו. עוד טענו הצדדים כי אין בהערות הגורמים המקצועיים כל הצדקה לשינוי הסדר הפשרה כפי שהוגש לבית המשפט. מדובר בהסדר פשרה שנערך באמצעות מגשרת מקצועית שאף הביאה להסדר פשרה דומה שאושר ונמצא כהוגן, סביר ומאוזן בת"צ 16019-09-21 **קליפה נ' פרשקובסקי** (27.11.2024) (עניין: **קליפה**). הצדדים אף התייחסו להערות הגורמים המקצועיים באופן פרטני:

אשר לשיעור ההשבה – לטענת הצדדים, הגורמים המקצועיים הסתמכו בעמדתם רק על הסדרי פשרה מוצלחים ומתעלמת מהליכים דומים שנכשלו והסתיימו ללא פיצוי. ואולם, ברור כי מדובר בהצגת תמונה חלקית וחסרה, שהרי ישנם שורה ארוכה של הליכים דומים שכשלו והובילו להסתלקות ללא תשלום לחברי הקבוצה – הליכים אשר אינם בהכרח ידועים לגורמים המקצועיים. מובן מאליו כי גם אלו חייבים להילקח בחשבון עת בוחנים את גובה אחוז החזר עליו הוסכם בהסדר הפשרה. הגורמים המקצועיים אף לא נתנו דעתם לשוני בין הליך זה לבין ההליכים האחרים עליהם הסתמכו. הסדר הפשרה מגלם סכום משמעותי ומשקלל היטב את הסיכויים והסיכונים בהמשך ניהול ההליך, ומביא ודאות וחסכון בזמן לחברי הקבוצה. המבקשים ובעיקר בא כוחם, בשונה מהגורמים המקצועיים, מכירים את ההליכים "מהשטח" ולכן ראייתם רחבה יותר בבחינת סבירות הסדר הפשרה וזאת מתוך הכרת הקשיים והסיכונים שגלומים בניהול ההליך המשפטי;

אשר לאיתור חברי הקבוצה – לטענת הצדדים מנגנון האיתור המוצע באמצעות שליחת הודעת SMS או דואר אלקטרוני מהמשיבה הוא סביר, הגיוני ואפקטיבי, ואושר בפסקי דין רבים אחרים. המידע לגבי החזר כספי בתובענות מסוג זה לרוב עובר גם מפה-לאוזן בין חברי הקבוצה (ובעיקר בקבוצות הוואטסאפ הנהוגות בין בעלי דירות בבניינים). המשיבה בכל מקרה נדרשת לפרסם בעיתונות ובאתר האינטרנט שלה את עיקרי הסדר הפשרה, כך שבצירוף כל האמור החשיפה להסדר הפשרה תהיה ניכרת;

מועד תשלום שכר הטרחה – הצדדים סבורים כי עיתוי תשלום שכר הטרחה (75% תוך 30 יום מאישור הסדר הפשרה ו-25% הנותרים לאחר השלמת יישום ההסדר) הוא הוגן וראוי, במיוחד לנוכח העובדה שההליך מתנהל שנים ללא כל תשלום לבא כוח המבקשים. יתרה מזו, מנגנון זה אושר בהסכמי פשרה דומים בעבר;



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

הבקשה לפטור מתשלום חלקה השני של האגרה – הצדדים חוזרים על נימוקיהם מהסדר הפשרה, וטוענים שטעמי התנגדותם של הגורמים המקצועיים הם גנריים. הם מציינים שהבקשה לאישור הוגשה בשלב מוקדם, שהמשיבה כבר נשאה בעלויות גישור ניכרות, וכי פטור מאגרה יעודד פשרות מהירות ויעילות.

בנוסף, בתגובתם התייחסו הצדדים להחלטת בית המשפט מיום 7.1.2026 שבה התבקשו להבהיר מדוע הוסכם בהסדר הפשרה שמחצית משכר הטרחה שייפסק תועבר לעו"ד אלרן שפירא בר-אור, וזאת בשם לב כי מעיון בתיק לא נמצא כי ייצג את המבקשים בתיק זה. הצדדים הבהירו כי בא כוח המבקשים ועו"ד אלרן שפירא בר-אור היו שותפים במשרד עורכי דין בעת הגשת הבקשה הראשונה שעסקה בעילה נשוא הבקשה שבנדון, והסכימו לחלוק את שכר הטרחה שווה בשווה גם בתיק זה, וכי עו"ד אלרן שפירא בר-אור יסייע בייצוג גם בהליך זה.

הצדדים מבקשים מבית המשפט לאשר את הסדר הפשרה כפי שהוגש. לחילופין, אם ימצא בית המשפט קושי בעניין זה, הם מסכימים ששכר הטרחה ישולם לידי בא כוח המבקשים בלבד.

דיון והכרעה

אישור הסדר הפשרה

20. המסגרת הנורמטיבית לאישור הסדר פשרה בהליך ייצוגי קבועה בסעיפים 18-19 לחוק. בסעיף 18(א) לחוק נקבע כי הסדר פשרה בתובענה ייצוגית ייעשה רק באישור בית המשפט, וזו לשונו של הסעיף:

18 – בקשה לאישור הסדר פשרה

"לא ייעשה הסכם ליישוב הסכסוך שבענינו הוגשה בקשה לאישור או שבענינו אושרה תובענה ייצוגית (בחוק זה – הסדר פשרה), אלא באישור בית המשפט."

21. דרישת המחוקק לאישור הסדר הפשרה נובעת בעיקרה מהחשש מפני בעיית הנציג המובנית בהליך הסדר הפשרה בתובענה ייצוגית. בשונה מהליך אזרחי רגיל, בהסדר פשרה בהליך הייצוגי, אין בנמצא צד אשר לו אינטרס לקדם את טובת הקבוצה. האינטרס של התובע המייצג הוא להעצים את גמולו האישי. האינטרס של בא כוחו הוא להעצים את שכר טרחתו והאינטרס של המשיבה הוא לצמצם את הוצאותיה (ת"צ (ת"א) 14148-08-15 שמעון דבוש נ' "מאיר" חברה למכונות ומשאיות בע"מ (21.3.2021) (להלן: עניין דבוש)).

22. במצב דברים זה התעורר הצורך להטיל על בית המשפט את התפקיד לבחינת הסדר הפשרה באופן מעמיק ויסודי, עד שיסבור כי ההסדר הוא ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה, וזאת במטרה לפקח ולמזער את החשש האמור (סעיפים 18-19 לחוק; רע"א 1644/15 אייל גור נ' דור אלון אנרגיה בישראל (1998) בע"מ (27.5.2015)).



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדור חברה לבניה בעמ ואח'

23. מאחר שבענייננו טרם הוכרעה בקשת האישור, הרי שכחלק מבחינתו של הסדר הפשרה, יש לבחון האם התובענה שהוגשה עומדת, לכאורה, בדרישות סעיפים 3, 4 ו-8(א) לחוק, וזאת על פי הוראת סעיף 19(א) לחוק שכותרתה אישור הסדר פשרה בידי בית המשפט, וזו לשונה:

19 – אישור הסדר פשרה בידי בית המשפט

"בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה אלא אם כן מצא, כי ההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בענינם של חברי הקבוצה, ואם הבקשה לאישור הסדר הפשרה הוגשה לפני שאושרה התובענה הייצוגית – גם כי התובענה שהוגשה עומדת, לכאורה, בתנאים לאישור תובענה ייצוגית הקבועים בסעיפים 3, 4 ו-8(א) וכי סיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין".

24. בחינת הצורך במינוי בודק – בנוסף, על פי סעיף 19(ב) לחוק על בית המשפט לבחון האם יש למנות במקרה דנן בודק חיצוני, וזו לשונו:

"בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה אלא לאחר שקיבל חוות דעת מאדם שמינה לשם כך... אלא אם כן סבר בית המשפט שחוות הדעת אינה נדרשת, מטעמים מיוחדים שיירשמו".

25. חובת הנמקה ומארג השיקולים – בהוראת סעיף 19(ג) לחוק נקבעה חובת הנמקה המוטלת על בית המשפט בבואו להכריע בבקשה לאישור הסדר פשרה, תוך פירוט כלל הרכיבים והשיקולים אליהם יתייחס בית המשפט בהחלטתו. בשל חשיבותו אביא את לשון הסעיף:

"(1) החלטת בית המשפט אם לאשר הסדר פשרה או לדחותה תהיה מנומקת ותכלול, בין השאר, את כל אלה:

- (א) הגדרת הקבוצה שעליה חל הסדר הפשרה;
- (ב) עילות התובענה, השאלות המהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה והסעדים הנתבעים כפי שפורטו בבקשה לאישור או כפי שהוגדרו בהחלטת בית המשפט לפי סעיף 14, לפי הענין;
- (ג) עיקרי הסדר הפשרה.

(2) בהחלטתו לפי פסקה (1) יתייחס בית המשפט, בין השאר, לשיקולים אלה:

- (א) הפער בין הסעד המוצע בהסדר הפשרה לבין הסעד שחברי הקבוצה היו עשויים לקבלו אילו היה בית המשפט מכריע בתובענה הייצוגית לטובת הקבוצה;
- (ב) התנגדויות שהוגשו לפי סעיף 18(ד), וההכרעה בהן;
- (ג) השלב שבו נמצא ההליך;
- (ד) חוות דעת של הבודק שניתנה לפי סעיף קטן (ב)(5);
- (ה) הסיכונים והסיכויים שבהמשך ניהול התובענה הייצוגית אל מול יתרונותיו וחסרונותיו של הסדר הפשרה;
- (ו) העילות והסעדים שלגביהם מהווה ההחלטה לאשר את הסדר הפשרה מעשה בית דין כלפי חברי הקבוצה שעליהם חל ההסדר.



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

26. לצורך בחינת עיקרי הסדר הפשרה יש להידרש לסוגיות הבאות:
האם התובענה שהוגשה עומדת, לכאורה, בתנאי סעיפים 3, 4 ו-8 לחוק, בשים לב כי בקשת האישור טרם הוכרעה (סעיף 19(א) לחוק);
הצורך במינוי בודק בענייננו (סעיף 19(ב) לחוק);
האם הסדר הפשרה שלפניי הוא ראוי, הוגן וסביר, בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה ולרכיבי ההנמקה הקבועים בסעיף 19 לחוק;
בקשת המשיבה לפטור מתשלום חלקה השני של האגרה.

הדיון באמור ייעשה בשים לב להערות הגורמים המקצועיים במדינה, כפי שפורטו לעיל.

מן הדין אל הנדון

27. לאחר שעיינתי בהסדר הפשרה, בעמדת היועץ המשפטי לממשלה ובהתייחסויות הצדדים לה, ולאחר ששקלתי את מכלול השיקולים כנדרש על פי סעיף 19 לחוק כאמור לעיל – הגעתי לכלל מסקנה כי לפניי הסדר פשרה ראוי, הוגן וסביר בנסיבות העניין ומשכך יש לאשרו, כפוף לשינויים שיפורטו להלן. ואנמק.

בחינת הדרישות הקבועות בסעיפים 3, 4 ו-8(א) לחוק

28. בחינת בקשת האישור מלמדת כי התובענה עומדת לכאורה בדרישות הקבועות בסעיפים 3, 4 ו-8(א) לחוק כנדרש על פי סעיף 19(א) לחוק, בשים לב כי בענייננו טרם אושרה בקשת האישור.
29. בקשת האישור מתייחסת לתובענה כמפורט בתוספת השנייה לחוק – המדובר בתובענה של צרכן כנגד עוסק, לפי פרט 1 לתוספת השנייה לחוק (דרישת סעיף 3 לחוק).
30. נסיבות המקרה מעלות כי המבקשים הם בעלי עילת תביעה לכאורה, וכי היא מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה (דרישת סעיפים 3, 4 ו-8(א)(1) לחוק). בענייננו, המבקשים רכשו דירות מהמשיבה וחוזי המכר כללו מנגנון הצמדה עליו נסבה התובענה. המבקשים אינם הלקוחות היחידים של המשיבה שנפגעו לכאורה ממנגנון הצמדה זה.
31. עוד נראה כי בענייננו התובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכריע בעניינם של חברי הקבוצה, ואף לא מצאתי טעם לסבור כי התנהלות המבקשים נגועה בחוסר תום לב (דרישות סעיף 8(א) לחוק).

32. הנה כי כן, מצאתי כי התובענה עומדת, לכאורה, בדרישות הקבועות בסעיפים 3, 4 ו-8(א) לחוק.



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

בחירת הצורך במינוי בודק

33. על פי סעיף 19(ב)(1) לחוק, אישור הסדר פשרה כפוף לקבלת חוות דעת בודק בעל מומחיות בתחום, שבו עוסקת בקשת האישור או התובענה הייצוגית. זאת על מנת לבחון את הסדר הפשרה שאישורו מבוקש, כמו גם להבטיח את שמירת אינטרס חברי הקבוצה. אף על פי כן, לא ימונה בודק אם סבר בית המשפט שחוות דעתו אינה נדרשת ומטעמים מיוחדים שיירשמו.

בחוק נקבע כי מינוי בודק הוא הכלל ואילו אימוני בודק הוא החריג המתאים במקרים מיוחדים. עם זאת, בחינת מצב הדברים בפועל בפסיקה מגלה, כי רבים יותר הם המקרים שבהם החליטו בתי המשפט המחוזיים שלא למנות בודק. עוד נקבע בפסיקה כי על בית המשפט לשקול שלושה שיקולים עיקריים עת נבחנת השאלה האם להורות על מינוי של בודק אם לאו:

שיקולי יעילות – הן מבחינת העלויות הכרוכות במינוי בודק, הן מבחינת העיכוב והסרבול שמינוי זה יוצר בהוצאתו לפועל של הסדר הפשרה;

שיקולים מהותיים – הנוגעים לתוכנו של ההסדר (נבחן האם הסדר הפשרה מעניק השבה מלאה לחברי הקבוצה או שמבחינת סבירותו והגינותו של הסדר הפשרה מבוססת בעיקרה על שאלות משפטיות המצויות בתחום מומחיותו של בית המשפט);

שיקולים דיוניים – הנוגעים לנסיבות שהובילו לגיבוש הסדר הפשרה (כגון שבית המשפט או גורמים מקצועיים ואובייקטיביים אחרים, היו מעורבים בגיבושו ובעיצובו של הסדר הפשרה).

ראו את דברי כבוד השופט ע' גרוסקופף בע"א 1582/20 עו"ד יוגב חלפון נ' שמן משאבי נפט וגז בע"מ, פסקה 77 (29.12.2021):

"בכל הנוגע לאי מינוי של בודק, היא הדרישה המרכזית השנייה אליה יש להידרש בטרם אישור הסדר הפשרה, נזכיר כי הכלל על פי מצוות המחוקק הוא מינוי של בודק, ואילו החריג הוא אי מינוי בהתקיים "טעמים מיוחדים שיירשמו" (סעיף 19(ב)(1) לחוק). דא עקא, הפרקטיקה שהתגבשה בפסיקה המחוזית היא שמינוי בודק מתבצע רק ביחס לחלק קטן מהסדרי הפשרה, כך שבמציאות הכלל הפך לחריג (וינשל-מרגל וקלמנט, בעמ' 753). את הטעמים שאוזכרו בפסיקה להפעלת החריג, ניתן לחלק לשלושה שיקולים עיקריים: שיקולי יעילות, הן מבחינת העלויות הכרוכות במינוי בודק, והן מבחינת העיכוב והסרבול שמינוי זה יוצר בהוצאתו לפועל של הסדר הפשרה; שיקולים מהותיים הנוגעים לתוכנו של ההסדר (כגון שמדובר בהסדר פשרה המעניק השבה מלאה לחברי הקבוצה, או כאשר בחינת סבירותו והגינותו של הסדר הפשרה מבוססת בעיקרה על שאלות משפטיות המצויות בתחום מומחיותו של בית המשפט); ו-שיקולים דיוניים הנוגעים לנסיבות שהובילו לגיבוש הסדר הפשרה (כגון שבית המשפט, או גורמים מקצועיים ואובייקטיביים אחרים, היו מעורבים בגיבושו ובעיצובו של הסדר הפשרה) (ראו החלטתי בת"צ (מרכז) 11-04-30028 מגדל חברה לביטוח בע"מ נ' יצחקי, פסקה 21 [פורסם בנבו] (29.6.2015))."



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

34. הסדר הפשרה הועבר לבחינתם של הגורמים המקצועיים, תוך הוראה מפורשת לצורך בהתייחסות לסוגיית מינוי הבדק (ראו סעיף 18 להחלטת מיום 20.8.2025). חרף זאת, הגורמים המקצועיים לא מצאו להתנגד לטענת המבקשים בסוגיה זו.

35. עיקרו של הנזק הנטען הוא נזק ממוני, אשר בחינת היקפו אינה מצויה בתחום מומחיות מורכב באופן מיוחד. נוסף על כך, מנגנון הפיצוי שנקבע בהסדר הפשרה אינו כזה המצריך בחינתן של סוגיות חישוביות מורכבות הדורשות מינוי בדק.

36. בנסיבות העניין, מקובלת עליי עמדת הצדדים כי מינוי בדק יסרב ויארך את הליך הפשרה שלא לצורך, תוך הטלת עלויות נוספות על הצדדים.

37. לאחר שבחנתי את מארג השיקולים – אינני מוצאת להורות על מינוי בדק.

בחינת הסדר הפשרה בשים לב לרכיבי ההנמקה הקבועים בסעיף 19 לחוק

38. הצדדים שלפניי בחרו להגיע להסדר מוסכם על פני ניהול הליכים משפטיים ממושכים, אשר היו עלולים להכביד עליהם; להיות כרוכים בהוצאות ניכרות; ולצורך מזמנו של בית המשפט ומשאבים מהקופה הציבורית.

39. כנדרש על פי הוראת סעיף 19(ג) לחוק פורטו לעיל הגדרת הקבוצה, עילות התביעה, השאלות המהותיות המשותפות לכלל חברי הקבוצה, הסעדים הנתבעים ועיקרי הסדר הפשרה (ראו סעיפים 3-4 ו-11-17 לפסק דין זה).

40. אשר לבחינת הפער בין הסעד המוצע בהסדר הפשרה לבין הסעד שחברי הקבוצה היו עשויים לקבלו אילו היה בית המשפט מכריע בתובענה הייצוגית לטובת הקבוצה – לא מצאתי כי בהכרח קיים פער מהותי בין הפיצוי המוצע בהסדר הפשרה לבין הסעד שהיו עשויים חברי הקבוצה לקבל אילו הייתה התובענה מוכרעת לטובתם או שמא היו זוכים בפיצוי גבוה יותר. אמנם, סכום התביעה הייצוגית הוערך על ידי המבקשים בסך של למעלה מ-2.5 מיליון ₪, בעוד שהפיצוי המוצע בהסדר הפשרה בגין העבר הוא בסך של 2,035,372 ₪ כולל מע"מ. עם זאת, לא מצאתי ליתן לפער לכאורי זה משקל רב, נוכח הספק אשר לרמת הדיוק של מסד הנתונים ששימש את המבקשים כבסיס להערכת הנזק, שהייתה הערכה גרידא. חשוב להדגיש כי הסדר הפשרה כולל גם הסדרה עתידית משמעותית שתמנע חיובים עודפים מלקוחות עתידיים, אשר ערכה הכלכלי אינו מבוטל. נוסף על כך, כבר נקבע בפסיקה כי בעת בחינת הפער הנראה בין סכום הנזק המוערך לבין סכום הפיצוי בהסדר הפשרה, יש אף לקחת בחשבון את האינטרס הקיים למבקש בהליך ייצוגי להעריך ביתר את סכום הנזק לחברי הקבוצה (ראו עניין דבוש לעיל).



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

41. מכל הטעמים האמורים לעיל, לא מצאתי ליתן לפער לכאורי זה משקל משמעותי בנסיבות העניין, ואינני סבורה כי יש בו כדי לשנות את התוצאה אליה הגעתי.

42. בענייננו לא הוגשו התנגדויות לפי סעיף 18(ד) לחוק ואף לא הוגשה חוות דעת בודק כאמור – כך שאין להידרש להן כנדרש על פי סעיפים 19(ג)(2)(ב) ו-19(ג)(2)(ד) לחוק.

43. גם בבחינת הסיכונים והסיכויים בהמשך ניהול התובענה הייצוגית אל מול יתרונותיו וחסרונותיו של הסדר הפשרה, מצאתי כי יתרונותיו של הסדר הפשרה שלפניי ברורים ועדיפים.

44. אומנם, בענייננו נראה כי אין מחלוקת שהמבקשים רכשו נכסים בחוזי מכר עם מנגנון הצמדה בעייתי, אשר נפל בו פגם שמקורו בתניה חוזית. עם זאת, ככל שיוחלט על המשך בירור התובענה, תעמודנה למבקשים משוכות שיהיה בהן להקשות על הבטחת קבלת הפיצוי לקבוצה ולמצער גובה הפיצוי (כפי שיתואר מיד תחת בחינת מנגנון הפיצוי).

45. יתרה מזו, מצאתי כי הסדר הפשרה לא רק שמשג את המטרה של העמדת פיצוי ראוי בשל הנזק הנטען בנסיבות העניין אלא גם את מטרת ההרתעה ביחס לכשלים הנטענים במנגנון ההצמדה, באמצעות ההסדרה העתידית.

46. **מנגנון הפיצוי וההסדרה העתידית** – לאחר שבחנתי את מנגנון הפיצוי שהוצע על ידי הצדדים בהסדר הפשרה וכפי שפורט בסעיף 14 לעיל – סבורתני שככלל, מנגנון הפיצוי הוא ראוי ומאזן נכונה בין תכלית פיצוי חברי הקבוצה לבין אי הכבדה מיותרת על המשיבה. זאת, בפרט בנסיבות שבהן בקשת האישור טרם אושרה, ובהינתן קיומן של משוכות אשר עליהן היה על המבקשים להתגבר, ככל שהיה מתנהל ההליך עד תום כאמור.

אומנם, הגורמים המקצועיים סברו כי בחירת מקדם של 51% לקביעת שיעור ההשבה הוא נמוך יחסית. עם זאת, מקובלת עליי עמדת הצדדים כי במקרה הנדון מדובר במקדם מוצדק שמאזן נכונה את הסיכונים והסיכויים המונחים על הכף.

חיזוק לכך מצאתי בהמלצת המגשרת שצורפה כנספח 2 לבקשה לאישור הסדר פשרה. בהמלצתה הדגישה המגשרת את ייחודו של הליך זה מהליכים דומים אחרים שהתנהלו באותו עניין. כך למשל, טענתה של המשיבה כי חוזה המכר בעניינה אושר בבית הדין לחוזים אחידים. נתון זה עלול להשפיע על סיכויי בקשת האישור להתקבל והדבר הובא בחשבון בעת קביעת מקדם הפשרה. כמו כן, המשיבה הסכימה לכלול בהסדר הפשרה את כל הפרויקטים שבהם היו סעיפים דומים לאלו של המבקשים, על אף טענתה כי יש להתייחס לפרויקטים הספציפיים לגביהם הביאו המבקשים ראיות. בנוסף, המשיבה טענה כי לוח התשלומים ברוב ההסכמים קובע מועדי תשלום לאחר ה-15 לחודש, כך שבפועל ההצמדה בוצעה למדד הידוע, וכי המשיבה אוסרת על הקדמת מועדי התשלום



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

בפועל. משכך, לא מן הנמנע כי ככל שהמבקשים היו עומדים בתנאי החוזה, לא היו משלמים תשלום כלשהו קודם ל-15 בחודש התשלום, ולכאורה לא הייתה בידם עילת תביעה. מקובלת עליו עמדת הצדדים והמלצת המגשרת, כי נסיבות אלה מבחינות את המקרה הנדון מן המקרים מהם ביקשו ללמוד הגורמים המקצועיים על הצורך בקביעת מקדם גבוה יותר לפיצוי.

הנה כי כן, קיימות משוכות הניצבות בפני המבקשים להוכחת טענותיהם במסגרת ההליך ככל שהיה מתנהל עד תומו. משוכות אלה מעלות את רף הסיכון הטמון בהמשך ניהול ההליך על ידי המבקשים, ובכך מצדיקות הפחתה מסכום הפיצוי המלא הנטען.

נוכח כל האמור, מצאתי כי גובה הפיצוי שהוצע לחברי הקבוצה הוא סביר, הוגן ומאזן נכונה את הסיכויים והסיכונים בהמשך ניהול ההליך כמו שפורטו לעיל. משכך, מצאתי לאשר את הפיצוי המוצע לחברי הקבוצה.

47. **אשר להערת הגורמים המקצועיים בנוגע לאיתור חברי הקבוצה** – מקובלת עליו עמדת הצדדים כי בעידן הנוכחי משלוח הודעת SMS או הודעה בדוא"ל הן הדרכים האפקטיביות ביותר לידוע חברי הקבוצה. עם זאת, על מנת למקסם את האפשרות ליידע את חברי הקבוצה ולהפיג ככל הניתן את החשש מהיעדר יידוע לאיזה מחברי הקבוצה, תוך שימת לב שלא להטיל על המשיבה נטל כבד מידי שלא לצורך, מצאתי להורות כי **על המשיבה לשלוח הודעות SMS ודוא"ל בד בבד, ככל ושני פרטי התקשרות אלה מצויים בידה, ולא לבחור באחד מהם בלבד. ככל שאין ברשותה פרטי התקשרות אלקטרוניים, או בנוסף אליהם, ובנמצא כתובת למשלוח דואר בלבד, על המשיבה לדאוג ולשלוח הודעה כנדרש בדואר לכתובת המצויה בידה.**

48. כמו כן, הוסכם כי המשיבה תעביר לבית המשפט הודעה סופית על ביצוע מלא של הסדר הפשרה. בנוסף להגשת ההודעה כאמור, מצאתי להורות כי להודעה יצורף **דו"ח בדבר ביצוע הסדר הפשרה, אשר ייתמך בתצהיר של סמנכ"ל הכספים אצל המשיבה.**

49. יתרה מזו, הוסכם כי 25% אחוז משכר הטרחה ישולם לבא כוח המבקשים רק לאחר הגשת הודעת המשיבה על השלמת ביצוע ההסדר. מצאתי מנגנון פיקוח זה הולם בנסיבות העניין תוך שמובהר כי **תשלום יתרת שכר הטרחה יתבצע רק לאחר הגשת הדו"ח כאמור וכפוף לאישור בית המשפט לאחר שזה יוגש.**

50. נוסף על כך, בבחינת מנגנון הפיצוי ישנה חשיבות במתן הפיצוי לחברי הקבוצה באופן אוטומטי וישיר, ללא כל התניה או מגבלה – וככל שלא יימצא מי מחברי הקבוצה הזכאי לפיצוי, יועבר הסכום הנותר לחלוקה אל הקרן כפי שהוסכם על הצדדים.



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

51. אם לא די באלה, חשיבות נוספת ישנה לאסדרה העתידית עליה הסכימו הצדדים שלפיה התחייבה המשיבה כי בהסכמי מכר הנחתמים כיום או כאלה שנחתמו בעבר וטרם בוצעו מלוא התשלומים לפיהם, היא מצמידה את כל התשלומים למדד סימטרי (מדד ידוע ביום התשלום) ופועלת בהתאם לחוק המכר ולמנגנון ההצמדה העדכני שנקבע בו.

52. הנה כי כן, לאחר בחינת מנגנון הפיצוי בראי הסיכונים והסיכויים הגלומים בהמשך ניהול ההליך, מצאתי את מנגנון הפיצוי ראוי בנסיבות העניין, וכפועל יוצא מצאתי את יתרונותיו של הסדר הפשרה עדיפים על פני ניהול ההליך.

53. נוכח כל האמור לעיל, ובשים לב לצמצום הנזקים שפעלה המשיבה לטובתו באמצעות ההסדרה העתידית, הגעתי למסקנה כי מדובר בהסדר פשרה ראוי, הוגן וסביר שמשרת את טובתם של חברי הקבוצה המיוצגת והולם את הסיכויים והסיכונים הכרוכים בניהול תובענה ייצוגית – כפוף להוראות הנוספות בנוגע להגשת דו"ח בתום יישום הסדר הפשרה אליו יצורף תצהיר סמנכ"ל הכספים אצל המשיבה, וחיוב המשיבה בשליחת הודעות SMS ודוא"ל בד בבד ככל ובידיה מצויים שני פרטי התקשרות אלה (ולא לבחור אחד מבין השניים). סיום תובענה בדרך של פשרה בענייננו היא היעילה והעדיפה.

פסיקת גמול ושכר טרחה

54. המתווה הנורמטיבי לפסיקת גמול לתובע הייצוגי ושכר טרחה לבאי-כוחו קבוע בסעיפים 22 ו-23 לחוק. בין השיקולים שעל בית המשפט להביא בחשבון בעת פסיקת גמול ושכר טרחה נכללים, בין היתר: הטרחה שהושקעה בניהול ההליך; הסיכון שנטל על עצמו התובע המייצג בהגשת התובענה ובניהולה; התועלת שהביאה התובענה לחברי הקבוצה; חשיבותה הציבורית של התובענה; והפער בין הסעד שהתבקש לבין הסעד שנפסק בפועל.

בע"א 2046/10 עזבון המנוח שמש נ' רייכרט פ"ד סה(2) 681 (23.5.2012) (להלן: עניין רייכרט), נקבע כי אין המדובר ברשימה סגורה של שיקולים, והם מהווים קווים מנחים לפסיקת שכר הטרחה של "בא כוח מייצג". המדובר בהתוויה של שיקול דעתו של בית המשפט, ואין מקום לשרטט נוסחה קשיחה. משכך, נמנו בפסיקה שיקולים נוספים שהוכרו לאורך השנים, ובהם אלה שלהלן:

"עניינו הרואות, כי אין מדובר ברשימה ממצה של שיקולים. בפסיקת בית המשפט הוכרו שלושה סוגים עיקריים של שיקולים אותם יש להביא בחשבון במסגרת ההחלטה בעניין שכר טרחה וגמול בתובענה ייצוגית. סוג ראשון של שיקולים עוסק במערכת התמריצים הנוגעת להגשת התביעה ייצוגית. על בית המשפט לאזן בין הרצון לעודד הגשת תביעות ראויות לבין הרצון למנוע הגשת תביעות סרק. בהקשר זה יש ליתן משקל לאינטרסים שהוגשמו על ידי התובענה, הן מבחינת הקבוצה המיוצגת הן מבחינת הציבור בכללותו. לעניין זה, על בית המשפט לבחון, מחד גיסא,



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

את היקף ההשקעה של עורך הדין המייצג וכן את מידת הסיכון בתובענה ומאידך גיסא את היחס בין הסעד שנתבע לבין הסעד שאושר... בהקשר זה אף שומה על בית המשפט לבחון את השאלה האם על מנת לזכות בסעד המבוקש היה צורך להגיש תביעה ייצוגית... סוג שיקולים שני עליו הצביעה הפסיקה נוגע להתנהלותו של בא-כוח התובע המייצג. שכר הטרחה משמש תמריץ לניהול ההליך בצורה יעילה והגונה... בהליך הייצוגי, בא-הכוח המייצג הינו בעל השפעה מהותית על האופן בו יתנהל ההליך. לפיכך, ישנה חשיבות מיוחדת למתן דגש למהלכיו של הפרקליט לעניין שכרו. סוג נוסף של שיקולים מתייחס ליחס בין שכר הטרחה לבין התביעה הייצוגית בכללותה. על בית המשפט להימנע מפסיקת שכר טרחה שיפחית באופן בלתי סביר מהתועלת הצומחת לקבוצה..."

על פי סעיף 23(ב) לחוק וסעיף 12 לפסק דין שניתן בע"א 9134/05 אליעזר לויט, עו"ד נ' קו אופ צפון, אגודה שיתופית לשירותים בע"מ (7.2.2008) (להלן: עניין לויט), ניתן להצביע על שלושה סוגי שיקולים המשתקפים בקריטריונים המנויים:

הסוג הראשון – נוגע לצורך ביצירת תמריץ להגשת תובענות ייצוגיות, תוך איזון בין עידוד פנייה לערכאות לבין מניעת הגשתן של תביעות סרק;

הסוג השני – עניינו בהכוונת אופן ניהול ההליך עלידי באי-כוח המייצג (כהגדרתו בסעיף 2 לחוק), באופן שייצור תמריץ לניהול דיון יעיל והוגן בבקשה ובתובענה;

הסוג השלישי – עוסק ביצירת יחס הולם בין שכר הטרחה לבין התובענה הייצוגית, כך ששכר הטרחה יהיה סביר והוגן בהתחשב במאפייניה של התובענה. בין השיקולים המשפיעים על סבירות שכר הטרחה נמנים המאמץ שהושקע בניהול ההליך, לצד התועלת שהניב לחברי הקבוצה.

בעניין **רייכרט** דחה בית המשפט העליון את שיטת חישוב הגמול ושכר הטרחה בתובענות ייצוגיות על-פי שעות העבודה שהושקעו, וביכר את שיטת החישוב באחוזים. שיטת האחוזים נקבעה כשיטה המובילה לפסיקת שכר טרחה בתובענות ייצוגיות לסעד כספי (עניין **רייכרט**, פסקה 11):

"... בתביעות ייצוגיות שעניינן בסעד כספי יש לאמץ את שיטת האחוזים כשיטה המקובלת לקביעת שכר הטרחה של עורך הדין המייצג. שיעור האחוזים שייפסק יושפע הן מנסיבותיו הספציפיות של ההליך, הן מהאופן בו הסתיים ההליך והן מגובה הסכום שנפסק. כמו כן, יחושב שיעור שכר הטרחה מתוך הסכום שנגבה על ידי הקבוצה בפועל. כמו כן, מן הראוי לפסוק את שכר הטרחה בשיעור מדורג, במובן זה שכלל שסכום הזכייה גדל, אחוז שכר הטרחה קטן."

שכר הטרחה ייפסק בשיעור מדורג, כך שכלל שסכום הזכייה גדל – אחוז שכר הטרחה יפחת, על פי המתווה שנקבע בעניין **רייכרט**. לשם הנוחות להלן פירוט מדרגות החישוב בטבלה:



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

הסכום שנגבה בפועל	אחוז שכר הטרחה שייפסק לב"כ המייצג
עד ל- 5 מיליון ש"ח	25%
בין 5 מיליון ש"ח עד ל- 10 מיליון ש"ח	20%
מעל 10 מיליון ש"ח	15%

בפסיקה מאוחרת יותר הובהר, כי יש להפחית את שיעור האחוזים באופן מדורג גם מעבר למדרגה השלישית, ככל שהסעד שנפסק בפועל עולה באופן ניכר על 10 מיליון ש"ח (ראו תנ"ג (מר') 10466-09-12 **אוסטרובסקי ואח' נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ** (11.2.2018) (להלן **עניין אוסטרובסקי**) – ערעורים הדדיים על החלטה זו נמשכו ביום 20.2.2020 על פי המלצת בית המשפט בע"א 2587/18).

על אף שהמפתח שנקבע בעניין **רייכרט** גובש לפי נסיבותיו המיוחדות של אותו המקרה, ותוך שהובהר במפורש כי **"קשה יהיה להסיק ממנו לגבי מקרים אחרים של תובענות ייצוגיות"** (עניין **רייכרט**, בעמ' 692), הרי שהוא אומץ בפסיקה מאוחרת של בית משפט העליון ושל הערכאות הדיוניות.

ברע"א 2957/17 **סופרגז חברה ישראלית להפצת גז נ' יעל שוורצמן** (17.3.2024) (להלן: **עניין סופרגז**), נפסק כי **"שיטת האחוזים"** עשויה להיות רלוונטית מקום שבו הסעד שנפסק הוא סעד כספי או סעד הניתן לכימות כספי. שיטה זו מקובלת בתובענות ייצוגיות, ואולם אין בית המשפט חייב לפסוק על פיה. ככלל, ראוי לראות את המפתח שנקבע בעניין **רייכרט** – **כתקרה מרבית**. בכל מקרה, יש לבחון את אופן סיום ההליך – אם בפשרה ואם בפסק דין. ובהתאם לכך לשקול את מכלול הנסיבות הרלוונטיות, לרבות שלב גיבוש הפשרה, ככל שכך הוסכם (עניין **רייכרט**, בעמ' 687-689).

עוד עולה מהפסיקה, כי יישום המפתח שנקבע בעניין **רייכרט** נעשה ללא הבחנה באופן ברור בין הגמול לתובע המייצג לבין שכר הטרחה של באי-כוחו. בעניין **סופרגז** הבהיר בית המשפט העליון כי יש לראות בגמול לתובע המייצג חלק מן המפתח שנקבע לשכר הטרחה, בהיותו חלק מהחלוקה הפנימית שבין "העומדים מאחורי בקשת האישור". אף שמדובר בהפחתה לעומת שנקבע בעניין **רייכרט**, גישה זו הפכה מקובלת, ומן הראוי להוסיף ולנהוג על פיה (ראו עניין **אוסטרובסקי**, פסקה 4((ד)).

55. על פי ההלכה הפסוקה, בעת חישוב הגמול ושכר הטרחה, יש ליתן משקל לסוג הפיצוי שבו זכתה הקבוצה בעקבות ניהול ההליך הייצוגי – לא דינו של פיצוי כספי שהועבר בפועל לידי חברי הקבוצה, כדין תרומה או העברת כספים לקרן. אומנם, הדין מאפשר פיצוי גם באמצעות תרומת מוצרים למטרות ראויות, אך מדובר "בהסדרים נחותים", אשר כרוכים בחסרונות לא מבוטלים



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

(ע"א 3604/22 יואב פז נ' פלאפון תקשורת בע"מ (23.5.2023), פסקאות 8-9 (להלן עניין פז); רע"א 1394/24 אופטיקה הלפרין בע"מ נ' כוכב זיס (24.4.2025), פסקאות 32-37 (להלן עניין זיס)).

בעניין זיס נקבע במפורש, כי פיצוי באמצעות תרומה עשוי להקשות על הערכת שווי ההטבה שניתנה על ידי המשיבה, ויש להביא קושי זה בחשבון בעת פסיקת הגמול ושכר הטרחה (שם, פסקאות 33-34):

"33. כפי שציינתי (פסקה 18 לעיל), המחוקק והפסיקה אומנם אינם שוללים את האפשרות לפיצוי על דרך של תרומת מוצרים למטרות ראויות, ואולם מדובר בהסדרים נחותים, שלהם נלווים חסרונות לא מבוטלים. לצורך חישוב גמול ושכר טרחה בגין רכיב התרומה לעמותות חשוב במיוחד הקושי בהערכת שווי ההטבות הניתנות בהסדר מסוג זה. בהסדרים כאלה קיים, לרוב, פער בין שוויה הנחזה של ההטבה (תועלתה למקבל) ובין עלותה לנתבעת. כמו כן, קשה לוודא כי מדובר בהטבה אמיתית שניתנה בעקבות הסדר הפשרה, ולא בתרומה שהנתבעת הייתה מעוניינת לבצע ממילא.

34. קשיים אלו מחייבים התאמה גם בגובה הגמול ושכר הטרחה הנפסקים בגין הסדרי תרומת מוצרים. במקרים בהם ההסדר מקנה שוברים לעמותות הפועלות למטרות ציבוריות, ולא לחברי הקבוצה המיוצגת או לקרן (כפי שנעשה בענייננו) ראוי כי אמת המידה העיקרית להערכת שווי רכיב התרומה לעמותות תהיה העלות הכלכלית לנתבעת של מתן השוברים, שהרי התועלת העיקרית בסעד זה טמונה בהרתעת הנתבעת מפני הפרת הדין, הנגזרת מהעלות המושתת עליה, ולא מתן סעד לחברי הקבוצה המיוצגת (ראו והשוו: אלון קלמנט "פשרה והסתלקות בתובענה הייצוגית" משפטים מא 5, 19-20 (2011); עניין שסטוביץ, בפסקאות 22-23; עניין שולץ, בפסקה 34 לפסק דינה של השופטת רונן (בדעת מיעוט, אך לא לעניין זה)). לפיכך, המדד המתאים להערכת היקף ההרתעה שיוצרת התובענה הייצוגית מפני הפרה עתידית של הדין הוא העלות הכלכלית של הסעד לנתבעת, שכן הנתבעת, ועוסקים אחרים, יכולים לצפות כי הפרה נוספת תגרור עלויות דומות."

הנה כי כן, פיצוי הניתן במסגרת הסדר פשרה בדרך של תרומת מוצרים, ואולם חסרונותיו – הקושי להעריך את שווי ועלותו למשיבה, וכן הקושי לוודא כי אכן מדובר בהטבה ממשית ולא בתרומה שהייתה ניתנת ממילא נוטים להטות את הכף לעבר צמצום הגמול ושכר הטרחה. בעניין זיס, נקבע כי בנסיבות אותו מקרה, יש להעריך את שווי התרומות לפי 75% מערכן, לצורך חישוב גובה הגמול ושכר הטרחה.

עם זאת, הובהר כי אין לשלול אפשרות שלפיה, במקרים שבהם לא ניתן לאתר את חברי הקבוצה לצורך העברת הפיצוי לידיהם באופן ישיר, וכאשר התרומה נעשית באמצעות סכום כספי קבוע מראש (בשונה משוברים וכיו"ב), ניתן יהיה להתחשב במלוא סכום התרומה לצורך חישוב הגמול ושכר הטרחה – עניין זיס, פסקה 36:



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

36. בנסיבות אלו אני סבור כי ראוי לקבוע מקדם של 75% לערך הנחזה של השוברים לצורך קביעת בסיס החישוב. יודגש כי מקדם זה מבוסס על היתרונות של רכיב התרומה לעמותות שנקבע בהסדר הפשרה הסופי, וכי בהיעדר יתרונות אלו, היה ראוי לקבוע מקדם נמוך בהרבה. בפרט, הסכמת הצדדים כי סכום השוברים שלא ימומשו יועבר כתשלום לקרן מפחיתה באופן חלקי את אי-הוודאות שבהסדר פשרה מסוג זה, שהרי במקרה כזה גם כאשר שיעור מימוש השוברים יהיה נמוך, תהיה לרכיב התרומה לעמותות עלות מבחינת החברה.

הערה: ייתכנו מקרים בהם ראוי לשקול קביעת מקדם הפחתה גם לרכיב התשלום לקרן בעת הגדרת בסיס החישוב. כך, לדוגמה, במקרים בהם ניתן לאתר את חברי הקבוצה המיוצגת, והנתבעת מחויבת לפצות אותם ולהעביר לקרן את יתרת הסכום, בגין חברי קבוצה שלא אותרו. במקרה כזה, קביעת מקדם המפחיתה את הערך הכלכלי של תשלום לקרן, תתמרץ את באי הכוח המייצגים לפעול על מנת לאתר כמה שיותר מבין חברי הקבוצה המיוצגת. בענייננו, נקבע בהסדר הפשרה הסופי (ואף היועצת אינה חולקת על כך) כי לא ניתן לאתר את חברי הקבוצה המיוצגת – ואין תוחלת ביצירת תמריץ זה. לפיכך, ובהינתן שהתשלום לקרן הוא תשלום כספי וידוע מראש, יש להתחשב ב-100% ממנו לצורך הגדרת בסיס החישוב (להבחנה זו ראו: ע"א 3604/22 פז נ' פלאפון תקשורת בע"מ, פסקאות 10-7 [נבו] (23.5.2023)).

56. בהליך של תובענה ייצוגית פסיקת גמול ושכר טרחה מסורה באופן בלעדי לשיקול דעתו של בית המשפט, בין אם מדובר בהכרעה לאחר בירור ההליך ובין אם באישור הסדר פשרה. הסכמת הצדדים בהסדר הפשרה אשר לסכומים מהווה המלצה בלבד (סעיף 18(ז)(2) לחוק; ע"א 234/24 עמית פולק מטלון ושות' עורכי דין נ' קלאב אין אילת אחזקות בע"מ (1.10.2024)). שיקול הדעת לקביעת גובה הגמול ושכר הטרחה מסור בלעדית לבית המשפט, והוא יופעל לאחר בחינת מכלול השיקולים הדרושים לצורך ההכרעה, ותוך מתן משקל לקווים המנחים שנקבעו בפסיקה ולנסיבותיו הקונקרטיות של המקרה שבנדון (ראו עניין זיס, פסקאות 25-26; עניין פז, פסקה 9).

57. ככל שלאחר בחינת כלל השיקולים הרלוונטיים ימצא בית המשפט כי יש להפחית את הגמול ושכר הטרחה עליהם הסכימו הצדדים בהסדר הפשרה, עליו להביא בחשבון בעת ההפחתה את היחס שנקבע על ידי הצדדים בין הגמול לבין שכר הטרחה ולנסות לשמרו. בנוסף, בית המשפט רשאי להורות על העברת שארית הסכום שהופחת לטובת הפיצוי שיינתן לקבוצה – זאת מתוך הנחה שהמשיב ממילא אדיש לשינוי הייעוד של אותו הסכום, כל עוד נעשה באופן שמותיר על קנו את הסכום הכולל אותו הוא נדרש לשלם על פי הסדר הפשרה. כך נקבע בעניין סופרגז, פסקה 50:

"...קביעת הגמול ושכר הטרחה שישולמו לתובע ובאי הכוח המייצגים נעשית על ידי בית המשפט, וזאת גם אם ההליך מסתיים בהסכמה במסגרת הודעת הסתלקות מוסכמת או הסדר פשרה (ראו סעיפים 19(ו), 22 ו-23 לחוק תובענות ייצוגיות). במצבים בהם ההליך מסתיים בהסכמה, יש והצדדים מגישים המלצה משותפת על גובה הגמול ושכר הטרחה הראוי לשיטתם. כידוע, בית המשפט



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

רשאי להתחשב בהמלצה זו, אך אין הוא מחויב לפעול על פיה (ראו סעיף 19(ו) לחוק תובענות ייצוגיות; וכן עניין רייכרט, בעמ' 687; ע"א 4717/13 דיאב נ' חברת איי דיגיטל סטור בע"מ, פסקה 6 [פורסם בנבו] (29.9.2013); ע"א 8114/14 מרקיס מוצרי ייעול בע"מ נ' סונול ישראל בע"מ, פסקה 29 [פורסם בנבו] (5.8.2018); ע"א 7593/21 פיינטוך נ' אלוניאל בע"מ, פסקה 7 [פורסם בנבו] (9.6.2022)). ככל שבית המשפט מוצא לנכון לדחות את המלצת הצדדים, מן הראוי שיינתן דעתו גם לשני העניינים הבאים:

- ככל שהצדדים קבעו מפתח לחלוקה בין הגמול המומלץ לשכר הטרחה המומלץ על בסיס יחסי (כפי שנעשה בענייננו, בו נקבע מפתח של 4:25 בהסדר הפשרה עניין אמישראל ו-7:31 בהסדר הפשרה עניין סופרגז), יש, ככלל, לכבד מפתח זה, באופן שהפחתה בסכום הנפסק כגמול ושכר טרחה לעומת הסכום המומלץ תבוא בחלקה על חשבון הגמול ובחלקה על חשבון שכר הטרחה.

- על פי ההלכה הפסוקה, כאשר בית המשפט מפחית מגובה הגמול ושכר הטרחה המומלצים בהסדר פשרה, בסמכותו להורות על העברת הסכומים שנחסכו מהנתבע לטובת הקבוצה, וזאת לאור ההנחה שהוא אדיש להסטה מסוג זה (ראו עניין כרמי, פסקה 8; ע"א 965/23 שפרן נ' קורל המילניום בע"מ, פסקה 3 [נבו] (8.2.2024)). במקרים מתאימים, מן הראוי לשקול את השימוש בסמכות זו.

58. הצדדים בענייננו המליצו לקבוע כי הגמול למבקשים יעמוד על סך 61,061 ₪ בתוספת מע"מ וכי שכר הטרחה לבא כוחם יעמוד על סך 407,074 ₪ בתוספת מע"מ (כנגד הצגת חשבונית מס). הצדדים סבורים כי מדובר בסכומים הוגנים וסבירים, אשר משקפים את העבודה הרבה שהשקיעו המבקשים ובא כוחם בהגשת בקשת האישור וניהול המשא ומתן עד הגעה להסדר הפשרה שבנדון, שיש בו תועלת לחברי הקבוצה ולציבור, ובפרט ההסדרה העתידית שהושגה.

59. משהבאתי לידי ביטוי את כלל השיקולים כמפורט לעיל, ותוך שנתתי דעתי גם לשיקולים המפורטים בסעיפים 22 ו-23 לחוק (שעניינם פסיקת שכר טרחה וגמול), מצאתי כי יש לאשר את הגמול ושכר הטרחה המוצעים בהסדר הפשרה.

60. מצאתי כי התובענה הייצוגית שהוגשה על ידי המבקשים מוצדקת וראויה, ואף מצאתי כי מהסדר הפשרה צמחה תועלת הן לחברי הקבוצה הן לכלל הציבור, ובמיוחד מההסדרה העתידית שתמנע חיובים עודפים. לכך יש להוסיף כי הגשת התובענה ובקשת האישור, וכן המשא ומתן בין הצדדים, הצריכו מהמבקשים ומבא כוחו השקעת זמן ומשאבים, והדבר משתקף הן בבקשת האישור הן בהסדר הפשרה אשר הושג בסופו של דבר. כמו כן, הסכומים שהומלצו על ידי הצדדים עומדים באמות המידה שנקבעו בפסיקה כפי שהובאו לעיל. בכל אלה יש כדי להצדיק פסיקת גמול ושכר כפי הומלצו על ידי הצדדים.



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

61. אם לא די בכך, אף הגורמים המקצועיים לא מצאו להעיר בנוגע לגובה הגמול ושכר הטרחה המומלצים, אלא על מועדי תשלומם בלבד.

62. **אשר למועדי התשלומים** – חרף הערת הגורמים המקצועיים, לא מצאתי הצדקה לשנות מהמנגנון שהוסכם על הצדדים ולפיו הסכומים המוסכמים ישולמו בתוך 30 ימים ממועד אישור הסדר הפשרה, למעט 25% משכר טרחתו של בא כוח המבקשים אשר ישולם לאחר השלמת יישום הסדר הפשרה. המדובר בסכום לא מבוטל של מעל 100,000 ₪ שיש בו די כדי להבטיח את פועלו של בא כוח המבקשים לטובת הדאגה להשלמת יישום ההסדר. כמו כן, מקובלת עליי טענת הצדדים כי בשים לב שעד למועד זה, בחלוף כ-4.5 שנים מאז הוגשה בקשת האישור, טרם קיבל בא כוח המבקשים שכר בגין פועלו קיימת הצדקה לתשלום מרבית שכר הטרחה לידיו בהקדם. עוד הבאתי בחשבון את העובדה שעל פי הסדר הפשרה יישומו אמור להסתיים בתוך שלושה חודשים בלבד ממועד אישורו. כאמור, מצאתי מנגנון פיקוח זה הולם בנסיבות העניין תוך שמובהר כי **תשלום יתרת שכר הטרחה יתבצע רק לאחר הגשת דו"ח כאמור וכפוף לאישור בית המשפט לאחר שזה יוגש.**

63. **הצדדים הגישו תצהירים** מהם עולה, כי המבקשים ובאי כוחם לא קיבלו ולא יקבלו כל טובת הנאה מהמשיבה מעבר לגמול ולשכר הטרחה שיפסקו על ידי בית משפט זה.

נוכח כל האמור, מצאתי לאשר את הגמול ושכר הטרחה שהומלצו על ידי הצדדים, הואיל ומצאתי אותם סבירים בשים לב לנסיבות העניין כפי שתוארו.

לפי הסמכות הנתונה לי מכוח סעיף 19(ו) לחוק, מצאתי לאמץ את הצעת הצדדים שלפיה מלוא הגמול למבקשים, החזר ההוצאות (החלק הראשון של אגרת בית המשפט ועלות חוות הדעת) ו-75% משכר הטרחה לבא כוחם ישולמו בתוך 30 ימים ממועד אישור הסדר הפשרה. יתרת תשלום שכר הטרחה (25%) תשולם רק לאחר הגשת דו"ח המשיבה בסיום יישום הסדר הפשרה וכפוף לאישור בית המשפט לאחר שזה יוגש.

כאמור, מצאתי כי מנגנון זה מבטיח מעקב ובקרה של בא כוח המבקשים על ביצוע הסדר הפשרה ומשכך ראוי לאשרו.

64. **אשר להסכמת הצדדים לתשלום מחצית שכר הטרחה שיפסק לעו"ד שפירא בר-אור** – לא מצאתי כי יש להיעתר לבקשת הצדדים לאישור הסכמה זו. שכר הטרחה בעבור ניהול הליך זה ישולם ישירות לבא כוח המבקשים. ברי כי לאחר התשלום לידיו, יהא רשאי לעשות בא כוח המבקשים בשכר טרחתו כבשלו, והדברים ברורים.



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

פטור מתשלום חלקה השני של אגרת בית המשפט

65. חרף עמדת הגורמים המקצועיים, מצאתי לקבל את בקשת המשיבה למתן פטור מתשלום המחצית השנייה של אגרת בית המשפט.

66. סוגית תשלום האגרה, ובפרט האפשרות ליתן פטור למשיבה מתשלום מחציתה השנייה מקום שבו מאושר הסדר פשרה, הוסדרה בתקנה 7א(א)(3) לתקנות האגרות, וזו לשונה:

"ניתן פסק דין בהליך המקבל את התובענה כולה או חלקה או פסק דין המאשר הסדר פשרה לפי סעיף 19 לחוק תובענות ייצוגיות, ישלם המשיב את חלקה השני של האגרה וישפה את המבקש על סכום האגרה ששילם בעד חלקה הראשון של האגרה בתוספת הפרשי הצמדה למדד; על אף האמור, רשאי בית המשפט לפטור את המשיב מתשלום חלקה השני של האגרה לפי פסקה זו, כולה או חלקה, מטעמים מיוחדים שיירשמו".

67. כעולה מהוראת תקנה זו, במקרה שבו מאושר הסדר פשרה, הכלל הוא כי המשיב נדרש להשלים את תשלום חלקה השני של האגרה, ולשפות את המבקש על סכום האגרה ששילם בעד חלקה הראשון של האגרה. עם זאת, נקבע כי בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לפטור את המשיב מתשלום המחצית השנייה של האגרה, כולה או חלקה.

68. לאחר שבחנתי את בקשת הצדדים, ומבלי לקבוע מסמרות ביחס לטענת בא כוח היועץ המשפטי לממשלה, ובכל הנוגע לשאלה אם הגעה להסדר פשרה, כשלעצמה, מצדיקה פטור אם לאו, מצאתי במקרה שלפניי קיומם של 'טעמים מיוחדים' לפטור את המשיבה מתשלום חלקה השני של האגרה: הבקשה לאישור הסדר פשרה הוגשה בשלב מוקדם ביותר של ההליך – עוד טרם הגשת תשובת המשיבה, ולאחר משא ומתן שקיימו הצדדים; לא התקיים דיון בעניינם של הצדדים ובית המשפט טרם נדרש להכריע בבקשת האישור ואף לא נדרש להכריע בבקשות ביניים (למעט בקשות מוסכמות למתן ארכה בשל ניהול המשא ומתן). התנהלות זו של הצדדים חסכה זמן שיפוטי משמעותי.

69. לנוכח האמור, אני סבורה כי מתקיימים בעניין דגן "טעמים מיוחדים" לפי תקנה 7א(א)(3) המצדיקים מתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה.

70. **משכך, אני מורה כי על המשיבה לשפות את המבקשים על תשלום מחצית האגרה הראשונה, וכי היא פטורה מתשלום מחציתה השנייה כמבוקש בהסדר הפשרה.**

סוף דבר

71. לנוכח האמור לעיל, מצאתי לאשר את הסדר הפשרה וליתן לו תוקף של פסק דין, וזאת בשים לב להוראות הנוספות בנוגע להגשת דו"ח בתום יישום הסדר הפשרה אליו יצורף תצהיר



בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

סמנכ"ל הכספים אצל המשיבה, וחייב המשיבה בשליחת הודעות SMS ודוא"ל במידה ובידיה מצויים שני פרטי התקשרות אלה (ולא לבחור אחד מבין השניים) – ראו סעיף 53 לפסק דין זה.

72. נפסק למבקשים גמול בסך של 61,061 ₪ (בתוספת מע"מ) ולבא כוחם שכר טרחה בסך 407,074 ₪ (בתוספת מע"מ), אשר ישולם בשתי פעימות כמפורט בסעיף 63 לפסק דין זה.

תשומת הלב כי מלוא שכר הטרחה ישולם לידי בא כוח המבקשים (ולא גם לידי עו"ד שפירא בר-אור כפי שהוסכם על הצדדים – ראו סעיף 64 לפסק דין זה).

73. המשיבה תשפה את המבקשים על תשלום חלקה הראשון של האגרה בסך 5,544 ₪ וכן בסך של 10,000 ₪ (בתוספת מע"מ) בגין עלות חוות דעת מומחה, וזאת בתוך 30 ימים ממועד פסק דין זה, ותהא פטורה מתשלום חלקה השני של האגרה.

74. אני מורה על פרסום הודעה לציבור על פי הוראות סעיף 25(א)(4) לחוק בתוך 14 ימים ממועד פסק דין זה, בשני עיתונים יומיים בשפה העברית בעלי תפוצה רחבה, כאשר המשיבה תישא בעלות פרסום המודעה. נוסח ההודעה יובא לאישור בית המשפט לפני פרסומה וזאת בתוך 7 ימים ממועד פסק דין זה.

75. העתקים מפסק דין זה בצירוף הסדר הפרשה, בצירוף ההודעה לציבור יישלחו למנהל בתי המשפט, לשם רישומם בפנקס תובענות ייצוגיות, לפי הוראות סעיפים 19(ה) ו-25(ז) לחוק. כמו כן, הצדדים ישלחו העתק מההודעה לציבור ליועץ המשפטי לממשלה, לפי הוראת תקנה 16 לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010.

76. לשם הנוחות להלן טבלה המאגדת את קביעותיו של בית המשפט בפסק הדין:

האם ניתן אישור להסדר הפרשה?	כן
האם מונה בודק?	לא
האם ניתן פטור מתשלום המחצית השנייה של האגרה?	כן
האם אושרה הסכמת הצדדים בנוגע לסכומי הגמול ושכר הטרחה?	כן
האם הגמול ושכר הטרחה ישולמו בפעילות?	כן (25% אחוזים משכר טרחתו של בא כוח המבקשים ישולם רק לאחר השלמת יישום הסדר הפרשה)



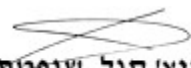
בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 10151-09-21 מינצברג ואח' נ' אשדר חברה לבניה בעמ ואח'

גמול המבקשים	61,061 ש"ח (בתוספת מע"מ) (בנוסף לשיפוי תשלום האגרה ששולמה ועלות חוות הדעת)
שכר הטרחה לבא כוח המבקשים	407,074 ש"ח (בתוספת מע"מ)
סכום הפיצוי הכולל לקבוצה	2,035,372 ₪ כולל מע"מ

77. נקבע לתזכורת פנימית בעוד 8 ימים (נוסח פרוסום) ובעוד 130 יום (קבלת הדו"ח). המזכירות תעביר פסק דין זה לצדדים ולמנהל בתי המשפט לשם רישומו בפנקס התובענות הייצוגיות ותסגור את התיק.

ניתן היום, כ"ד טבת תשפ"ו, 13 ינואר 2026, בהעדר הצדדים.


איריס אילוטוביץ' סגל, שופטת